Disclaimer : This content is not created or owned by Info Edge (india) Limited

ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ :
Registration No. :

X1 – 2025

ವಿಷಯ ಸಂಕೇತ / Subject Code	22 (NS)

ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ / ECONOMICS

(Kannada and English Versions)

[ಸಮಯ : 3 ಗಂಟೆಗಳು] [ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 43] [ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 80]

[Time : 3 Hours] [Total No. of questions : 43] [Max. Marks : 80]

(Kannada Version)

ಸೂಚನೆಗಳು :

1. *ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಜಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.*
2. *ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವು ನಿರಂತರವಾಗಿರಬೇಕು.*
3. *ಭಾಗ–'ಎ' ದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.*
4. *ಭಾಗ–'ಎಫ್' ನಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ವಿಕಲಚೇತನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.*

ಭಾಗ – ಎ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. **(5 × 1 = 5)**

1) ಸ್ಥಾನದರ್ಶಕ ತುಷ್ಟಿಗುಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ತುಷ್ಟಿಗುಣವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

a) ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ b) ಪ್ರತಿಫಲಗಳಲ್ಲಿ

c) ಶ್ರೇಣಿಗಳಲ್ಲಿ d) ಅನುಪಾತಗಳಲ್ಲಿ

shiksha

2) TFC ಯು 100 ರೂ.ಗಳು ಮತ್ತು TVC ಯು 125 ರೂ.ಗಳಿದ್ದಾಗ, ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

a) 25 b) 125

c) 175 d) 225

3) ಮಹಾ ಆರ್ಥಿಕ ಕುಸಿತದ ವರ್ಷ

a) 1929 b) 1889

c) 1920 d) 2018

4) ಸಾಲದ ಸುಲಭ ಲಭ್ಯತೆಯು ಇದನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

a) ಉಳಿತಾಯ b) ಹೂಡಿಕೆ

c) ಬಡ್ಡಿ ದರ d) ಹೂಡಿಕೆ ಹಿಂತೆಗೆತ

5) ಅನುಭೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕರು ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಸರಕುಗಳ ನಡುವೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಈ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೊಂಡಿಯನ್ನು ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತೇವೆ.

a) ಹಣಕಾಸು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೊಂಡಿ

b) ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೊಂಡಿ

c) ಶ್ರಮದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೊಂಡಿ

d) ವಿನಿಮಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೊಂಡಿ

II. ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ, ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. **(5 × 1 = 5)**

(ಹಣಕಾಸಿನ, ಸರ್ಕಾರ, RBI, ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪೈಪೋಟಿ, ಉತ್ಪನ್ನ, ಖಾಸಗಿ)

6) ಕೇಂದ್ರೀಯ ಯೋಜಿತ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ____________ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

7) ಬೆಲೆ ಪಡೆಯುವ ವರ್ತನೆಯು ____________ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ವಿಭಿನ್ನ ಗುಣಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ.

shiksha

8) ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ವಿಧಾನವು ____________ ವಿಧಾನದ ಪರ್ಯಾಯ ಹೆಸರಾಗಿದೆ.

9) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರೆನ್ಸಿಯನ್ನು (ನೋಟುಗಳನ್ನು) ಚಲಾವಣೆಗೆ ತರುವ ಏಕಮಾತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆ ____________.

10) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ____________ ವರ್ಷವು ಏಪ್ರಿಲ್ 1 ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 31 ರ ವರೆಗಿರುತ್ತದೆ.

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (5 × 1 = 5)

	A		B
11) a)	ಮಾದರಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ	i)	VMP_L
b)	ಕೂಲಿ ದರ	ii)	ವಿಶಾಲ ಹಣ
c)	ಗೃಹಕೃತ್ಯ	iii)	ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರಕು
d)	M_3 ಮತ್ತು M_4	iv)	ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ
e)	ಕಚ್ಚಾ ಸರಕು	v)	ಹಣರಹಿತ ವಿನಿಮಯ
		vi)	ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ **ಒಂದು** ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. (5 × 1 = 5)

12) ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ.

13) ಇಬ್ಬರ ಅನುಭೋಗಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ರೇಖೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ $d_1(P) = 20 - P$ ಮತ್ತು $d_2(P) = 15 - P$ ಆದಾಗ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೇಡಿಕೆ ರೇಖೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

14) CPI – ವಿಸ್ತರಿಸಿ.

15) ವಾಣಿಜ್ಯಿಕ ಕೊರತೆ ಎಂದರೇನು?

16) ಮುಕ್ತ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಎಂದರೆ ಏನೆಂದು ಅರ್ಥೈಸುವಿರಿ?

shiksha

ಭಾಗ – ಬಿ

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ **ಯಾವುದಾದರೂ ಆರು** ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ **ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ** 4 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. **(6 × 2 = 12)**

17) ಅನುಭೋಗಿಯ ಆದರ್ಶ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

18) ಬೇಡಿಕೆ ನಿಯಮವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

19) ಪ್ರತಿಫಲಗಳ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

20) ದೀರ್ಘಾವಧಿ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

21) ನಾಲ್ಕು ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳಾವುವು? ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಫಲಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

22) ನಾಮಮಾತ್ರ ಮತ್ತು ನೈಜ GDP ಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

23) ನಗದು ಮೀಸಲು ಅನುಪಾತ ಮತ್ತು ಶಾಸನಬದ್ಧ ದ್ರವ್ಯತೆಯ ಅನುಪಾತಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.

24) ಹಣದ ಬೇಡಿಕೆಯ ಎರಡು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

25) $C = 150 + 0.5Y$, ನೀಡಿರುವ ಅನುಭೋಗ ಬಿಂಬಕವಾಗಿದ್ದು, ಸ್ವಾಯತ್ತ ಅನುಭೋಗ ಮತ್ತು MPC ಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

26) ಪುಕ್ಕಟ್ಟೆ ಸವಾರರೆಂದರೆ ಯಾರು? ಅವರನ್ನು ಏಕೆ ಹಾಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

ಬಾಗ – ಸಿ

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ **ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು** ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ **ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ** 12 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. **(5 × 4 = 20)**

27) ಒಂದು ಸರಳ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬ, ನೇಕಾರ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಹೇಗೆ ತಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

shiksha

28) ಬಜೆಟ್ ಗಣವನ್ನು ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

29) ಸಾಮಾನ್ಯ ಸರಕು ಮತ್ತು ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ಸರಕುಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

30) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕವು ಒಂದು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪೈಪೋಟಿ ಉದ್ಯಮದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ (TR) ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ (TC) ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಹಂತದ ಲಾಭವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ.

ಮಾರಾಟದ ಪ್ರಮಾಣ (Q)	TR (ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	TC (ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ಲಾಭ
0	0	5	
1	10	7	
2	20	10	
3	30	12	
4	40	25	
5	50	40	
6	60	60	
7	70	75	

31) ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಯ ಏಕಕಾಲಿಕ ಪಲ್ಲಟಗಳಿಂದ ಸಮತೋಲನದ ಮೇಲಿನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

32) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ದೇಶಗಳೆರಡರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ (ರಾಜ್ಯ) ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ವಲಯಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

33) ಬಾಹ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

34) ಹೂಡಿಕೆ ಬಿಂಬಕವನ್ನು ರೇಖಾಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.

35) ಸಂದಾಯ ಬಾಕಿಯ ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯ ಭಾಗಗಳ ಪಟವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

shiksha

ಭಾಗ – ಡಿ

VII. ಈ ಕೆಳಗಿನ **ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು** ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ **ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 20** ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. **(3 × 6 = 18)**

36) ಔದಾಸೀನ್ಯ ವಕ್ರರೇಖೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ.

37) ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪೂರೈಕೆ ರೇಖೆಯನ್ನು ರೇಖಾಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.

38) ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇಶದ GDP ಯು ರೂ. 4,000 ಕೋಟಿ ಇದೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ನಿವ್ವಳ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗ ಆದಾಯ [NFIA] ರೂ. 500 ಕೋಟಿ ಇದೆ. ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 450 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ನಿವ್ವಳ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೌಲ್ಯ [NIT] ರೂ. 300 ಕೋಟಿ ಇದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ.

ಅನನ್ಯತೆಗಳು	ಮೌಲ್ಯಗಳು (ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)
GDP_{MP}	4,000
GDP_{FC}	
NDP_{MP}	
NDP_{FC}	
GNP_{MP}	
GNP_{FC}	
NNP_{MP}	

39) ಹಣದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಟಿ ವಿನಿಮಯ ಪದ್ಧತಿಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿತು?

40) ಸ್ಥಿರ ವಿನಿಮಯ ದರ ಮತ್ತು ಬದಲಾಗುವ ವಿನಿಮಯ ದರಗಳ ಗುಣ ಮತ್ತು ದೋಷಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

shiksha

ಭಾಗ – ಇ

VIII. ಈ ಕೆಳಗಿನ **ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು** ಕಾರ್ಯಭಾರ ಮತ್ತು ನಿಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. **(2 × 5 = 10)**

41) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣೆಯಾದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಉತ್ಪಾದನಾಂಗ (L)	TP_L	MP_L	AP_L
0	0	0	0
1	15		15
2	25		
3		25	16.66
4		10	15
5	68	8	13.60

42) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೇಖಾಚಿತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಮತ್ತು ರೇಖಾಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನ ಬಿಂದು, ಸಮತೋಲನ ಬೆಲೆ, ಸಮತೋಲನ ಪ್ರಮಾಣ, ಅಧಿಕ ಬೇಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕ ಪೂರೈಕೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

P	Q_D	Q_S
1	25	5
2	20	10
3	15	15
4	10	20
5	5	25

43) ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಮಾಸಿಕ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಉಳಿತಾಯ ಮುಂಗಡಪತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ.

shiksha

ಭಾಗ – ಎಫ್

[ದೃಷ್ಟಿ ವಿಕಲಚೇತನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ]

41) TP_L, MP_L ಮತ್ತು AP_L ಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.

42) ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮತೋಲನ, ಸಮತೋಲನ ಬೆಲೆ, ಸಮತೋಲನ ಪ್ರಮಾಣ, ಅಧಿಕ ಬೇಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕ ಪೂರೈಕೆಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.

shiksha

(English Version)

Instructions :

1. *Write the question numbers **legibly** in the margin.*
2. *Answer for the questions should be continuous.*
3. *For PART – 'A' questions, only the first written answers will be considered for evaluation.*
4. *In PART – 'F', alternative questions are given for visually challenged students.*

PART – A

I. Choose the correct answer. **(5 × 1 = 5)**

1) Ordinal utility analysis expresses utility in

a) Numbers b) Returns
c) Ranks d) Ratios

2) Find Total Cost, when TFC is 100 and TVC is 125.

a) 25 b) 125
c) 175 d) 225

3) The year of Great Depression

a) 1929 b) 1889
c) 1920 d) 2018

4) Easy availability of credit encourages,

a) Savings b) Investment
c) Rate of interest d) Disinvestment

5) The consumers and producers can choose between domestic and foreign goods, this market linkage is called,

a) Financial market linkage
b) Output market linkage
c) Labour market linkage
d) Exchange market linkage

shiksha

II. Fill in the blanks by choosing correct answers from the bracket. **(5 × 1 = 5)**

(Financial, Government, RBI, Perfect competition, Product, Private)

6) In a centrally planned economy, all important decisions are taken by __________.

7) Price taking behaviour is the distinguishing characteristic of __________ market.

8) Value added method is the alternative name of __________ method.

9) __________ is the only institution which can issue currency in India.

10) __________ year runs from 1st April to 31st March in India.

III. Match the following. **(5 × 1 = 5)**

	A		B
11) a)	Normative Economics	i)	VMP_L
b)	Wage Rate	ii)	Broad Money
c)	Domestic Service	iii)	Intermediate goods
d)	M_3 and M_4	iv)	Functioning of Mechanism
e)	Raw material	v)	Non-Monetary Exchange
		vi)	Evaluation of Mechanism

shiksha

IV. Answer the following questions in **a** sentence or word. **(5 × 1 = 5)**

12) Give an example for market economy.

13) If the demand curves of two consumers are $d_1(P)=20-P$ and $d_2(P)=15-P$ respectively, find out the market demand curve.

14) CPI – Expand.

15) What is primary deficit?

16) What do you mean by open economy?

PART – B

V. Answer **any six** of the following questions in **4** sentences **each**. **(6 × 2 = 12)**

17) List out the factors that determine the optimal choice of a consumer.

18) State the Law of Demand.

19) Mention the types of Returns to scale.

20) Name the longrun costs.

21) What are the four factors of production? Mention their rewards.

22) Write the differences between Nominal and Real GDP.

23) Give the meaning of Cash Reserve Ratio and Statutory Liquidity Ratio.

24) State the two motives of Demand for Money.

25) Given the consumption function, C = 150 + 0.5Y, identify Autonomous consumption and MPC values.

26) Who are free riders? Why are they called so?

shiksha

PART – C

VI. Answer **any five** of the following questions in **12** sentences **each.** **(5 × 4 = 20)**

27) Discuss how the Family Farm, Weaver and Teacher can use their resources to fulfill their needs in a simple economy.

28) Briefly explain the Budget set with the help of a diagram.

29) List out the differences between Normal goods and Inferior goods with examples.

30) The following table shows the Total Revenue (TR) and Total Cost (TC) schedules of a perfectly competitive firm. Calculate the profit at each output level. https://www.karnatakaboard.com

Quantity sold (Q)	TR (In Rs.)	TC (In Rs.)	Profit
0	0	5	
1	10	7	
2	20	10	
3	30	12	
4	40	25	
5	50	40	
6	60	60	
7	70	75	

31) Write a table to show the impact of simultaneous shifts in demand and supply on equilibrium.

32) Discuss the role of the Government (State) and Household sectors in both developed and developing countries.

33) Write about Externalities.

shiksha

34) Explain the Investment function with diagram.

35) Present the capital account components chart of Balance of Payments.

PART – D

VII. Answer **any three** of the following questions in **20** sentences each. **(3 x 6 = 18)**

36) Illustrate the features of Indifference Curve with diagrams.

37) Explain the market supply curve with help of a diagram.

38) Suppose the GDP at market prices of a country in a particular year is Rs. 4,000 crores. Net Factor Income from Abroad [NFIA] is Rs. 500 crores. The depreciation is Rs. 450 crores and the value of Net Indirect Taxes [NIT] is Rs. 300 crores. Complete the following table.

Identities	Values (Rs. in crores)
GDP_{MP}	4,000
GDP_{FC}	
NDP_{MP}	
NDP_{FC}	
GNP_{MP}	
GNP_{FC}	
NNP_{MP}	

39) Elucidate the functions of money. How does money overcome the shortcomings of Barter system?

40) List out the merits and demerits of Fixed and Flexible Exchange Rates.

shiksha

PART – E

VIII. Answer **any two** of the following projects and assignment oriented questions.

(2 × 5 = 10)

41) Find the missing products in the following table :

Factor (L)	TP_L	MP_L	AP_L
0	0	0	0
1	15		15
2	25		
3		25	16.66
4		10	15
5	68	8	1 3 6

42) Draw a diagram for the following table and identify the equilibrium point, equilibrium price, equilibrium quantity, excess demand and excess supply in diagram :

P	Q_D	Q_S
1	25	5
2	20	10
3	15	15
4	10	20
5	5	25

43) Prepare a surplus budget on monthly income and expenditure of your family.

PART – F

[For Visually Challenged Students only]

41) Give the meaning of TP_L, MP_L and AP_L.

42) Give the meaning of Market Equilibrium, Equilibrium Price, Equilibrium quantity, Excess demand and Excess supply.

shiksha